

Vlaams
Parlement

stuk **2489** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 11 maart 2014 (2013-2014)

Voorstel

van de heer Jan Peumans

tot wijziging van het Reglement
van het Vlaams Parlement,
wat het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan en
het Vlaams Hervormingsprogramma betreft

TOELICHTING

Dit voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement wordt ingediend ter uitvoering van de beslissing van het Uitgebreid Bureau van maandag 10 maart 2014.

Als reactie op de financiële crisis van 2007 en haar gevolgen voor de overheidsfinanciën van de lidstaten van de Europese Unie werd in 2010 via zes Europese wetten (het sixpack) het Europees semester ingevoerd. Dat verwijst naar de eerste zes maanden van het kalenderjaar, waarin de Europese instellingen het economische beleid en het begrotingsbeleid van de lidstaten trachten te coördineren en zo nodig te corrigeren. In 2013 volgden nog twee verordeningen (het twopack) met strengere, specifiek op de eurozone gerichte toezichtsmechanismen.

De nieuwe Europese regelgeving heeft aan de lidstaten een aantal nieuwe begrotings- en informatieverplichtingen opgelegd. Voortaan moet de Federale Regering uiterlijk op 30 april haar Nationaal Hervormingsprogramma en voor 15 oktober een ontwerpbegrotingsplan indienen bij de Europese Commissie. De Vlaamse Regering levert voor beide documenten een bijdrage.

Het Vlaams Hervormingsprogramma noch de Vlaamse inbreng in het Belgische ontwerp-begrotingsplan vormen op dit ogenblik het voorwerp van een voorafgaande discussie in het Vlaams Parlement.¹ Dit voorstel strekt ertoe het parlement meer te betrekken bij de totstandkoming van het Vlaams Hervormingsprogramma en het ontwerpbegrotingsplan.

Vlaams ontwerpbegrotingsplan

Vanaf 2013 moeten de eurolanden voor 15 oktober een ontwerpbegrotingsplan indienen bij de Europese Commissie. Wat België betreft, bevat dat plan naast de gegevens met betrekking tot de federale begroting ook de voornaamste parameters van de begrotingsontwerpen van de gemeenschappen en de gewesten en van de lokale overheden. De Europese Commissie onderzoekt de ontwerpbegrotingen in de tweede helft van oktober en kan uiterlijk op 30 november vragen om de ontwerpbegroting te herzien. De timing doorkruist de Vlaamse begrotingscyclus: de Vlaamse Regering dient de ontwerpbegroting en de algemene toelichting uiterlijk op 21 oktober in, de rest van de toelichting uiterlijk op 28 oktober. Het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan, dat ruim voor 15 oktober aan de Federale Regering moet worden overhandigd, ontsnapt daardoor aan een voorafgaand debat in het Vlaams Parlement.

Het Rekenhof wijst er in zijn brief van 31 oktober 2013 op dat het niet de bedoeling is dat het ontwerpbegrotingsplan al parlementair is gevalideerd, maar dat de betrokken parlementen over het advies van de Europese Commissie zouden kunnen beschikken voordat ze de begrotingsontwerpen goedkeuren. Het ontwerpbegrotingsplan en de beoordeling ervan worden door de Europese Commissie dus gezien als een stap tussen het regeringsontwerp en de parlementaire goedkeuring. Het Rekenhof voegt er wel aan toe dat dat niet belet dat het Vlaams Parlement, los van de formele begrotingscyclus, vooraf kennis zou

¹ Niettemin keurde het Vlaams Parlement in 2011, na een gedachtewisseling met de minister-president, een met redenen omklede motie goed over de Vlaamse inbreng in het Nationaal Hervormingsprogramma. Zie de met redenen omklede motie van de heren Kris Van Dijck, Koen Van den Heuvel en Ludo Sannen tot besluit van de op 3 mei 2011 door de heer Erik Tack in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse inbreng in het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) en het document van de Vlaamse Regering hierover, *Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1119/3. Goedgekeurd door de plenaire vergadering van 18 mei 2011.

kunnen nemen van de Vlaamse inbreng in het Belgische ontwerpbegrotingsplan, meer bepaald ter gelegenheid van de Septemberverklaring.

Tijdens het overleg tussen de voorzitter van het Vlaams Parlement en de minister-president van de Vlaamse Regering van 4 november 2013 stelde de minister-president voor dat begin oktober een bespreking van het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan plaatsvindt in de bevoegde commissie. Het Uitgebreid Bureau besliste op 10 maart 2014 om die werkwijze in het Reglement van het Vlaams Parlement op te nemen.

Vlaams Hervormingsprogramma

Elke EU-lidstaat stelt jaarlijks zijn Nationaal Hervormingsprogramma op, waarin de vooruitgang op het vlak van de Europa 2020-doelstellingen wordt beschreven. De hervormingsprogramma's worden gekenmerkt door hun 'rollend karakter': ze bevatten zowel een verslag over de uitvoering van het vorige hervormingsprogramma als een toelichting bij de maatregelen die de volgende twaalf maanden gepland zijn. Daarbij wordt ingespeeld op de kortetermijnprioriteiten van de Europese Commissie uit de jaarlijkse groeianalyse en de engagementen uit het Euro Plus-pact. Het Nationaal Hervormingsprogramma wordt, samen met het Stabiliteitsprogramma (= een indicatieve driejarenbegroting), uiterlijk op 30 april aan de Europese Commissie bezorgd.

Op basis van het Stabiliteitsprogramma en het Nationaal Hervormingsprogramma formuleert de Europese Commissie landenaanbevelingen voor de lidstaten. In hun Nationaal Hervormingsprogramma van het volgende jaar geven de lidstaten een antwoord op de landenspecifieke aanbevelingen die eerder aan hen werden gericht.

Betrokkenheid van de Vlaamse overheid bij het opstellen van het Belgische Nationaal Hervormingsprogramma

De gemeenschappen en gewesten worden nauw betrokken bij het opstellen van het Nationaal Hervormingsprogramma; zij zetelen mee in het redactiecomité en het politiek begeleidingscomité die het Belgische Nationaal Hervormingsprogramma uitwerken. De gemeenschappen en gewesten nemen ook op een actieve manier deel aan de bilaterale ontmoetingen tussen de Europese Commissie en België met betrekking tot de follow-up van de landenspecifieke aanbevelingen en het opstellen van de hervormingsprogramma's.

De Vlaamse overheid stelt sinds 2011 een eigen Vlaams Hervormingsprogramma (VHP) op dat als basis dient voor de Vlaamse inbreng in het Belgische Nationaal Hervormingsprogramma (NHP). De Vlaamse maatregelen uit het VHP worden in het corpus van het NHP opgenomen. Daarnaast wordt een samenvatting van het VHP als bijlage bij het NHP gevoegd. De sociale partners worden binnen VESOC (Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité) betrokken bij het opstellen van het Vlaams Hervormingsprogramma. De Vlaamse Regering wil daarmee het draagvlak voor de strategie in Vlaanderen verder vergroten en komt tegelijkertijd tegemoet aan de oproep van de Europese Commissie om de sociale partners nauwer bij het opstellen van de hervormingsprogramma's te betrekken. Het Vlaams Hervormingsprogramma wordt eind maart/begin april voorgelegd aan de regering², één maand voor de deadline om het Nationaal Hervormingsprogramma in te dienen.

² Formeel keurt de Vlaamse Regering het Vlaams Hervormingsprogramma niet goed, maar neemt ze er akte van. De Vlaamse Regering nam op 1 april 2011 akte van het Vlaams Hervormingsprogramma van 2011, op 30 maart 2012 van het Vlaams Hervormingsprogramma van 2012, en op 29 maart 2013 van het Vlaams Hervormingsprogramma van 2013.

Vlaams Parlement geïnformeerd over het Vlaams Hervormingsprogramma na goedkeuring

Tot op heden geeft de minister-president pas toelichting bij het Vlaams Hervormingsprogramma aan het parlement (i.c. de commissie voor Economie³) nadat het programma geïntegreerd is in het Nationaal Hervormingsprogramma en samen met het Stabiliteitsprogramma meegedeeld werd aan de Europese Commissie.⁴ Beide documenten moeten uiterlijk op 30 april ingediend worden bij de Europese Commissie.

De lidstaten moeten in hun Stabiliteitsprogramma uitdrukkelijk vermelden of ze het programma vooraf meegedeeld en/of ter goedkeuring voorgelegd hebben aan hun parlement.⁵ Parlementaire betrokkenheid bij de totstandkoming van het Stabiliteitsprogramma is niet verplicht maar wordt op die manier wel aangemoedigd. Hoewel voor het Nationaal Hervormingsprogramma geen analoge bepaling werd vastgelegd, lijkt het logisch dat dat bij de eventuele parlementaire bespreking van het Stabiliteitsprogramma eveneens voorwerp uitmaakt van het parlementair debat.

Commentaar bij de artikelen**Artikel 1**

Conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de voorzitter van het Vlaams Parlement en de minister-president van de Vlaamse Regering, wordt het reglement aangevuld met de verplichting voor de Vlaamse Regering om het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan gelijktijdig aan de Federale Regering en het Vlaams Parlement te bezorgen. Het plan wordt vervolgens verwezen naar de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, die er uiterlijk op 7 oktober een bespreking aan wijdt.

De termijn van 7 oktober is ingegeven door de overweging dat België uiterlijk op 15 oktober zijn ontwerpbegrotingsplan moet indienen bij de Europese Commissie. Tussen 7 en 15 oktober liggen namelijk zeven dagen en dus in elk geval één dag met plenaire vergadering. Mocht bij de bespreking in commissie toch nog een probleem worden vastgesteld met het ingediende Vlaamse ontwerpbegrotingsplan, dan kan het Vlaams Parlement dus nog altijd door middel van een resolutie een aanvullende opmerking formuleren.

Artikel 2

Artikel 2 strekt ertoe de Vlaamse Regering te verplichten om het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma tijdig in te dienen bij de voorzitter van het Vlaams Parlement zodat het Vlaams Parlement zich er over kan uitspreken voordat het aan de Federale Regering meegedeeld wordt. Gelet op de huidige praktijk, waarbij de Vlaamse Regering begin april akte neemt van het Vlaams Hervormingsprogramma, wordt voorgesteld dat het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma uiterlijk de laatste vrijdag van maart

³ De commissie voor Economie is de centrale commissie waarin gedachtewisselingen omtrent de Europa 2020-strategie plaatsvinden, waarmee aangeknoopt wordt bij een praktijk die op het einde van de Vlaamse rapporteringsactiviteiten in het kader van de Lissabonstrategie ontstaan is. Op 23 februari 2011, midden in de periode waarin het eerste Vlaams Hervormingsprogramma werd uitgewerkt, vond in de commissie Economie een gedachtewisseling plaats over een nieuwe beheersstructuur voor de Europa 2020-strategie en het Stabiliteits- en Groeipact van de EU: 'Een Europese agenda voor beleidscoördinatie' (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1283/1).

⁴ Zie: gedachtewisseling over het Vlaams Hervormingsprogramma EU 2020 (gehouden op 5 mei 2011), *Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1298/1, gedachtewisseling over het Vlaams Hervormingsprogramma 2012 in het kader van de Europa 2020-strategie (gehouden op 24 mei 2012), *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1965/1, en gedachtewisseling over het Vlaams Hervormingsprogramma 2013 in het kader van de Europa 2020-strategie (gehouden op 27 juni 2013), *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2143/1.

⁵ Art. 3.4 Verord. 1466/97.

wordt ingediend en dat het document, in afwijking van de algemene zesdagenregel, al vanaf de tweede werkdag na de verspreiding in behandeling kan worden genomen. Indien de laatste vrijdag van maart in het paasreces valt, wordt de indieningstermijn ingekort tot de laatste vrijdag voor die recesperiode.

Artikel 3

Artikel 3 brengt het opschrift van titel 6, hoofdstuk 4, afdeling 2, van het Reglement van het Vlaams Parlement, die handelt over de moties tot besluit van een verklaring of mededeling van de regering, beleidsnota, interpellatie of actuele interpellatie, in overeenstemming met de nieuwe inhoud van artikel 88, punt 1, eerste lid, en punt 4, eerste lid, die zijn aangevuld met bepalingen betreffende de moties tot besluit van de bespreking van een ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma.

Artikel 4

Na de bespreking van het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma kan iedere volksvertegenwoordiger, op grond van het voorgestelde artikel 88, punt 1, eerste lid, d), een motie indienen tot besluit van de bespreking van het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma.

Gelet op de korte termijn waarover het parlement beschikt om zijn opmerkingen over het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma bij motie mee te delen aan de Vlaamse Regering, wordt afgeweken van de regel dat de plenaire vergadering op zijn vroegst op de vijfde werkdag na het verstrijken van de indieningstermijn kan stemmen over een motie. In afwijking van die vijfdagenregel kunnen de plenaire vergadering of het Uitgebreid Bureau de stemming over een motie tot besluit van de bespreking van het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma sneller op de agenda plaatsen.

Jan PEUMANS

VOORSTEL

Artikel 1. In titel 6, hoofdstuk 3, van het Reglement van het Vlaams Parlement wordt een afdeling 4/1, die bestaat uit een artikel 83/1, ingevoegd, die luidt als volgt:

“AFDELING 4/1

Vlaams ontwerpbegrotingsplan

Artikel 83/1

Op het ogenblik dat de Regering het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan indient bij de Federale Regering, bezorgt ze het ook aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. Het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan is de bijdrage van de Vlaamse Regering aan het ontwerp-begrotingsplan, bedoeld in artikel 6 van de verordening (EU) nr. 473/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone.

Het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Het Vlaamse ontwerpbegrotingsplan wordt verwezen naar de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, die daaraan uiterlijk op 7 oktober een bespreking wijdt.”.

Art. 2. In titel 6, hoofdstuk 3, van hetzelfde Reglement wordt een afdeling 5/1, die bestaat uit een artikel 84/1, ingevoegd, die luidt als volgt:

“AFDELING 5/1

Vlaams Hervormingsprogramma

Artikel 84/1

1. Elk jaar, uiterlijk op de laatste vrijdag van maart, dient de Regering bij de voorzitter van het Parlement het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma in. Het Vlaams Hervormingsprogramma is de bijdrage van de Vlaamse Regering aan het Nationaal Hervormingsprogramma, bedoeld in artikel 2-bis, punt 2, d), van de verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid.

Indien de laatste vrijdag van maart in een recesperiode valt, geldt de laatste vrijdag voor die recesperiode als uiterste datum van indiening.

2. Het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
3. Het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma wordt naar een commissie verwezen. De voorzitter wijst de bevoegde commissie aan.
4. Het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma kan in behandeling worden genomen vanaf de tweede werkdag na de dag van de verspreiding onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering.”.

Art. 3. In het opschrift van titel 6, hoofdstuk 4, afdeling 2, van hetzelfde Reglement worden de woorden “interpellatie of actuele interpellatie” vervangen door de woorden “interpellatie, actuele interpellatie of een ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma”.

Art. 4. In artikel 88 van hetzelfde Reglement worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 1, eerste lid, wordt een punt d) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“d) hetzij tot besluit van de bespreking van een ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma.”;

2° in punt 4, eerste lid, worden na het woord “Parlement” de woorden “of over een motie, bedoeld in punt 1, eerste lid, d),” ingevoegd.

Jan PEUMANS